

Womhaj Bóh!

Ciflo 42.
20. okt.

Četnik 11.
1901.

Szerbiske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ƚo kóždu ƚobotu w Ssmolerjez knihiczišcežerui w Budynjinje a ƚu tam dostać ƚa štwórtletnu pichedplatu 40 np.

20. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Efeš. 5, 15, 16.

Hladajće, kał byšćeže rojomnje kłodžili niž jako czi njemudri, ale jako czi mudri. A wukupće ƚebi sprawnu czaš, pšchetož tón czaš je šly.

Hdyž mamy w jnym lišće wjele prajć, my š małym pišmóm pišchemy a měštno prawje wuzijemy. Tak dyrbumy tež jara šwědomieciž być š dnjami našeho žiwjenja a wšchitko njenušne, njetřebny na boku wostajić, šo bychmy kšwile došć měli ša to, šchtož je wažne a nišne. Pšchetož czaš je nam krotki pšchiměrjny; my njewěmy, hać šmy dolho živi, teho dla čžemy prawje wjele živi być. To reka mudri być a wěru podarmo njeměć, hdyž my do krotkeho czaša našeho žiwjenja tak wjele bójškeho a dobreho nutš položimy, tak wjele štkujemy ša šwoju dušchu, šwójbu a šwojič ƚobuczłowjekow, kaž je jeno možno. Czaš dyrbumy ƚebi wukupić. Wly pał bychmy jako czi njemudri kłodžili, hdyž bychmy šwoje žiwjenje k temu njewužili, čžemuž je nam date, mjenujzy k temu, šo Boha lubujemy, ša šwoju šbóžnošć šo staramy a bližšeho lubujemy.

Tuto wukupjenje šo šamo wot šo njecžini. Šow dyrbiš šwěru na to hladacž, šo žane hrěščne šymjo do wutrobny šo njewuššpa a by š teho hrěščne žiwjenje naštało a šroštko, wjele bóle dyrbiš ša tym honicž, šo by

šchryštušej šližil a Wožemu kraleštwu města dał. Šadny wofomik, kotryž šo hodži wuzić; njekmē njewužity nimo hić. Pšchetož czaš je šly. Šwět a šwětne wašchne šo roščerja, Bóh a Bójške wašchne šo na bok štorfa. Šwět ma tyšaz nitkow, š kotrymž našchu wutrobu k šenštim wězam čžehuje a wěčžošč je ša jich wjele jeno hoke šłowo, žana wěrnosć wjažy. Štrach teho dla wšchudže na naš lafa, šo šmy njemudri a njekwěrní; měšto teho, šo bychmy šwoje dny wukupili, a kóždu hodžinu teho šameho š kšutnošću a horliwošću wěčžošču wupjelnili, šo wot reki tuteho czaša damy šobu štorhnyčž a šo w nej podnuremy.

Šchryštuš njecha mēć šłowa, ale štki. Duž hladajće kał byšćeže rojomnje kłodžili. Šchtož ty dženska njecžiniš, hdyž móžesh čžinicž, to je na wěčne šhubjene. Šutije šy druhi a škladnošč je tež druha. Potřebneho, kotremž mohl dženska pomhać, jutije šnano podarmo pylaš a jeho šdychjenje tebe wobškoruje. Bližšči, kotryž dženska wot tebe lubošć wotežakuje, je tebi jutije hižo žušy. Njepšcheczel, š kotrymž mohl šo dženska šjednacž, je šnano jutije na kónzu šwojeho šenškeho pučžowanja. Šrěch, kotryž njeje dženska poddušcheny a pobity, móže tebe jutije wobknežić a na puč štaženja dowješč. Duž budž šwědomny je šwojimi dnjami, je šwojim žiwjenjom. Wukup czaš, wón je šly.

O Reježe Wožo, špočž nam po šwojej miłosći, šo štajnje na to špominamy, šo je tutón czaš jeno pšchihotowanje na twoju wěčžošč, šo teho dla šly czaš wukupimy,

kaž bo kšesješijanej saleži a rofomuje kšodžimy jako cži mudri, kotšiz wjedža a wopomnja.

Kšesješijenjo, ach! tu nješ'
Zane město k šawoštaczu;
Dytajče to pšichodne
We wjchěch štutach a prjódktwaczu.
Ja wam šjawnje wotmolwju;
Tu ja woštacž njemóžu.

Šamjei.

Pucžowanje po Božim pišmje

abo

lasle myšle nadeněžch, Bože kłowo cžitajo.

Podawa šwěrnj cžitat „Bomhaj Wóh-a“.

I. knihi Wóššakowe.

(Potracžowanje.)

28. šta w.

Zakub widži na šwojim pucžowanju rěbl wot jemje hačž k njebjju.

Pšes stajne storženje na Šlawowej Kananejškej žonje dozpečje Rebecka Zakubej sa jeho pucžowanje hiščeje nanowe žohnowanje. Nan, kłaby po wěrje, tola niz bjes wěrn, pšichpóšnawa šwjatocžnje nětko Zakuba, so ma žohnowanje namrěčž, kšajajzj jemu — kaž něhdj Abraham Šaakej — so njeby hebi žonu šhladał mjes Kananejštimi, do šahubjenja šahudženymi narodami, ale so by na wobhladanje šhol k šwojemu pšecželštwu, kotrež bē po něčjim wěrnemu Bohu šwěrnije woštał. Pšichi wšchēm pał bē Zakubowe pucžowanje k Labanej cžetanje, a Wóh je jeho i tym hōrko poštotał. Tak šaplecže ho tu cžiwšta mudročž a blašnojčž, šhmane pšchedmjety a hubjene přědli špodžijnje; tola wjcho to štawa ho jenož, so by Božej woli poškuzito a so by ho tak Boži wušwoleny wučžičil a pošhoštał.

Tehdom šawola Šaak šwojeho šyna Zakuba a požohnowa jeho, so by nětko po šwojim wjedženju a po šwojej woli požohnowanje jemu wobkručil, i kotrež bēče jeho pšecžiwjo šwojej woli wičeznił; a pšichpóšnajzj jeho ša wótza wušwoleneho naroda pšichajaja jemu: Njewošni hebi žonu i Kananejškich džowkwow.

Alle štañ, a dži do Mesopotamišeho kraja do Bethueloweho, tvojaje maczerje nanoweho doma, a wšmi hebi tam žonu i Labanowych, tvojaje maczerje bratrowych džowkwow.

A kšožiwšči šwojej ruzj žohnowajzj na Zakubowu kłowu džesche wón: Wšchekomóžny Wóh požohnuj tebe a cžit tebe pšobneho a pšichšporje tebe, so by byl i tvojimi potomnikami wulka cžjřoda ludow.

A tež we wšchēm druhim doj tebi Wóh Abrahamowe požohnowanje, tebi a tvojemu šamjenju i tobu, so by wobšhymł kraj, w kotrymž šy žušnił, kotrež je Wóh Abrahamaj dał.

Tak pošta Šaak Zakuba, so wón drje bjes pšchewoda, ale tola i nanowym požohnowanjom do Mesopotamiškej cžehnjekhe k Labanej, Bethuelowemu šynej, Šyrifšemu cžlowjekej, i Rebeckžynemu bratrej, Zakuboweje a Šlawoweje maczerje.

Wróčžiwšči ho po 20 lětach do wótzowšeho doma, njeje Zakub šwoju macž wohladał.

Tole Šaakowe žohnowanje je dalšche wobkručenje a wuložowanje přjedawšchego Zakubej dateho žohnowanja, so by tak byl pošhynjem we wěrje sa šwoje pucžowanje a sa šwoje mandželštwow.

IV. Šchincžka 6—9. So by Šlaw nana, kotremuž ho kananejškej Šlawowej žonje nješpodobajštej, iměrowal a špošojil, wojnje wón hebi hiščeje tječzu žonu i Šmaeloweho naroda.

Hdyž pał Šlaw widžesche, so bē Šaak Zakuba požohnowal a do Mesopotamiškej přecžž pošlat, so by hebi tam žonu wšal, a so požohnowajzj jeho k njemu džesche: Njewošni hebi žonu i Kananejškich džowkwow, a so Zakub šwojeho nana a šwoju macž poškuchajče a do Mesopotamiškej cžehnjekhe; tež widžesche, dofelž wobej štarškej ho džej a bóle jeho kananejštimaj žonomaj šarjeknišhtaj, so Šaak, jeho nan — wo macž ho wón dale wjazj nještarajče, jenož nana by hebi šubjerad šašo pšichšilil — njerad widžesche kananejše džowki, džesche wón — prawdžite šnamjo nješpotneho cžlowjeka, kotryž čže šwoje hrěščne pucže w štarim wšchynju a pšes šwoju móž porjedžičž, pšichi tym pał štajnje

i nowa miža — k Šmaelej, niz k njemu šamemu, pšchetož tón bē pšched 14 lětami wumrjel, ale k Šmaelowej šchlachče, a pšichwja hebi k přěššimaj žonomaj Šudith a Bašmath, abo jako ho jimaš na 36, 2 narjeknje, Šhalibama a Uda, hiščeje žonu Mahalatu (na 36, 3 Bašmath mjenowanu), Šmaelowu džowku, Abrahamoweho šyna Rabajothowu šotru.

Š wocžomaj je Šlaw jenož wohladał, so njebē Zakub wjazj doma; cžeho dla je wón wučahnył a šchto wjcho je ho pódla pletka, je bjes dwěla pšes Šaaka šhonil; tón je jemu pódla tež irošumicž dał, šchto ho jemu nješpodoba, so hebi Šlaw tječzu žonu i Šmaeloweje šchlachty šhladał.

Tež pšichi tutym podawku je Šlaw šwojemu šmyšljenju žyle šwěrnj woštał. Na jenej štronje šjewi ho dobročiwosčž, na drugej pał hiščeje bóle šahaktočž jeho wole, kotraž čže hebi šwonšownje šazpěte a šhubjene mamrěštwow šašo dobyčž a pšichšwojicž, a šlepšočž i njewěrn, so hebi džowku i Šmaeloweje šwojby sa mandželštu šhladał, kotrež šu po šmyšljenju bjes dwěla jeho šuhodki byle. Wón je, kaž hižo špominichmy, šnamjo cžlowjeka, kotryž čže šwoje hrěchi je šwojej možu a teho dla i dobom štajnje tola i njewučžičženeho šmyšljenja šašo wurunacž.

(Potracžowanje.)

Šchto šym pšched 30 lětami w franžowškej wójnje našhonil.

Špišal August Wicžas, šublet w Žornošfakch.

(Potracžowanje.)

Hačž do 29. wulkeho rózka bēchmy tak po wopšhannym wšchynju žiwj. Kšoždy tječzi džej bēch na pólnej štraži, žyle bliško pšichi njepšchecželškich štrajach. Tu rěšajče wocžiwocž a wušchi nastajecž, so šuktu do žiwota njedostanješch a šwoje labe žiwjencžto nješhubšich. Šenož na jemu pólju štražu čžu špomnicž, kotraž mi štajnje nješapomnita woštanje. Dyrjoch ras i wšchlowym wotdželenjom žyle do přědta a dyrjoch ho šadu jeneje murje štipicž, so mie njepšchecžel widžal njeby. Wjchje mie lětach pošpochi granaty tam a šem. Štejach ruaje špody ščelneje šinje. Teho dla móžach hwišbanje a wucže granatow wobkřžbowacž. Njemějach pał tehdy žancho štracha. Njepšchecželške šule lětach pšchego do naščejje artillerije.

Ras na šwobodnym dnju ho šthroblich, i towaššchom na horu hičž, i kotrež naščja artillerija ščelšche. Wjčesche i wjčescha kanony, šiz ho na twjerdžijnach trjebaju. Ššmój žyle bliško pšichi nimi šady wulkeho šchoma štałoj. Ššmój hebi šich džěto derje wobhladałoj. Kšoždy krěčž, hdyž ho wuščeli, hebi wušchi šapšchinnych, a šemja ho šatšchannj.

W nozy wot 26. hačž do 27. wulkeho rózka wocžiwocž ruče kanonow na wobemaj štronomaj. Nnawo bēšche nam jako bychmy w druhim kraju byli abo jako by cžajnił we štwoje šastal. Tak bēchmy ruče a wucže kanonow pšichwulki. Wjchladmy hebi šhwdom, so šu ho hordži Barižčejno poddali, a temu tež tak bēšche. Šižo wotoko džewjateje hodžimj buchmy do brónjow šwolani a ho nam wošjewi, so je ho Paris pocižšnył. Alle tute wješele wam njemóžu wopšhacž. To bēšche hiščeje wjčesche wješele hačž pola Sedana, hdyž bēchj Napoleona popadnyli. — Šo tutej wješelej powjeseči cžehnjekmy pšes wšy Bondy, Rošij le Sec a Romainville do šorta Rošij, hdyž pšched wrotami šastachmy. Našča poškova hdyžba pišfajče něšotre džafne šhčelšche, tež našch wótežnišči špew: Škala Wóh požohnuj. Mjes tym našchi wšchych klucze twjerdžijnj pšchedowšachu a žyly twjerdžijnj pšchepytowachu. Wšchitke poššeniške pólwrowe škladu buchj šeběhane a grotj k minam pšcherešane. Šdyž bēšche ho wšchitko derje pšchepytalo, šacžekčejmy pšes dele pušchčejmy želciny móšt do twjerdžijnj.

Do naščeho žiwjenja bēšche pšes dołhi cžaj wěšty porjad pšichšchot. Tu knježesche wulka štratočž a šama naprawa, kaž we wótznym kraju. Wot poška buchj wšchelazy rjemješlnizy poštajeni, šiz mějach wot nětko jenož šwoje rjemješko wobštaracž. Wuhnjemjeczerjo jenož wuhnje mjecčechu a nošchachu tež draštu kaž pola naš doma. Šjelarjo pječechu šhlěb, hdyž mnju doštachu, abo tež druhe pječžwa. Němizy šlot rěšachu. Wjčlarjo šwěčžki šljachu. W pódlaškej wšy bēšche wulka šwěčžkowa šfabrika. Tam bēchj Franžowšoj wjele toja woštajili. Wšchitko bēšche tam hiščeje w dobrim rjedže. Duž móžachj šwěčžki lečž a dželacž. Wjčdla wšchaj wjele njetrjebachmy.

Najsi marketendarjo bëchu febi lóždy nam forežnu sažoži a to najbóle w tajkich škežach, hđžež bëchu prjedy forežnu byle. Tam naš derje i jėdžu a i picžom saftarachu. Piwo bëšče tu žadne a bëšče dróžšče hačž wino.

Kóžde ranje dyrbjachmy dróhi njesež. Šduž w džewječich hotowi njebėchmy, buchmy wot pólneho žandarma wolani. Škeže bëchu ši a šchiri šhody wyšhote a i wulkim pišmom popihane, šchto je šo prjedy w nich džėtalo abo pišchedamalo. Wišchitku jėdž dostawachmy i wóžneho kraja, tež wjele hróchowje kolbašy. Kóždy muž dosta wišchėdnje pjecž zigarow. Někotryžkuli je šo tehdy kuricž nawucžil. Zigarow bëchu nam turjeram najlubšči dar. Šduž prjedy na marjchach žačcho tobata njemėchachmy, šny febi wišchelate łopjena hromadžili a je šuchiti a furili.

Šduž do njepšcheczeške twjerdžiny pschiczežechmy, šo wulžy nad tym džiwachmy, kał bëšče fort wobtwjerdženy, kał malo bëchu jemu najše kule šchodžate, a wošebje šo džiwachmy nad tym, šchtož tam namafachmy. Prėni džėn žaneje kontrole njebėšče. Ničžo njebėšče sefamtane. Tał bëchmy bórny psche wišče kuty. We wišchitich pinžach abo kasematach bëchu tajše potladny jėdže a wina, šo febi to ničto myšlicž njemóže. Dachmy šo hnydom do wina. Čžwizy buchmy poitajene a dno šo wurasžy. Wino šo i našchimi pólnyimi kotołami wucžerpa. Wórny našta wulka čžiwčezena a storkauža. Čžwizy buchmy špowalane a tał thodžachmy napohledž hačž do kulow we winje. Tež něšchto palenža tam bëšče, wošebje jara dobry konjaf.

Pocžachmy febi tež jėdže do našchich stuwow nožyč. Šchtož lėni njebėšče a hišchje thodžicž móžešče, bëšče febi wjele nanohyl. Wošebje bëchu tu we wišchelatih hornčłach a čžwicłach nakladžene plody a mjašo. Bėch febi tež wjele nanohyl. Wošebje mėjach wjele blačonnych tyłow. Šduž je najajtra wocžinich, namafach we nimi žame šardiny do najlėpšehow wolija nakladžene. Te mi wubjernje derje šłodžachu, lėpje hačž Delnojohórcžanške ščarpny. Prėni wječor, hđžž bëchmy do tuteje noweje hojpody pschicžili, ležachu we wišchėch kutach a rózłach na dworje pjeni. Tutón napohlad bëšče hóršchi, džyli najkrawunišče bitwišchje. Budžiču-li tehdy Franzowojšo wróčžo pschicžili, njebychu trjebali žanu brón šobu pschijnesež, ale trjebachu jenož wojakow šberacž. Wo wobaranju tu njebų mohžo rėčže byčž. Tudy widžach jenož pravje jašnje, kał kóžda wójna — njedy je kajtaž čže — ludži duchownje ščajy. Někotryžkuli je šo tehdy i wopisłiwu pschuwocžil.

Ale na drugi džėn bu wišchitko hinał. Nadobno šo pinžy a komory sefamtachu. Wot nėtku bu jėdž wišchėdnje porjadnje wudželena. Tež Budžiski polk dosta šwoju jėdž i našchich šładow.

Twjerdžinna Wošy wobšteješče je šchyrhřaniteho wulkeho dwora. Dwał bolaj wobšteješchaj i wulkeju safarmow, drubej štronje pał i twjerdžny kasematow. To bëchu pinžy, tał twjerdže natwarjene, šo šo do nich žana granata pschėdobyčž njemóžešče. W tutych kasematach ležachu hišchje wulke šłady kulow, granatow a półwra. Pišchėd wrotami tutych pinžow stejachu tołšte topoty a nimo teho bëchu wrota i twjerdžni walcžkami potladžene. W safarmškim dworje bëšče žyła žyła malych hrodžicžecžow k wobaranju sa pėšchfow napravajena. Š wonka safarmow bëchu wyšhote našpy a we tutych stejachu mózne kanony, i kotrymž bëchu naš Franzowojšo wišchėdnje poštrawjeli. Wišchitko bëšče hišchje w dobrym rjeđe. Wot wonka bëšče wot safarmow jenož tječži poškód a šny widžecž; tał wyšhote bëchu našpy. Šwonka našpyow bëšče šłuboli a šchėroki pschėrow, kotrehož ščėny bëchu wot hamych šornowowych kamjenjow twarjene. Pišchėd pschėrowom bëchu palšhady, to je wulki plót, a šwonka teho bëchu sašo wišchelate pschėrowny sa pėšchfow a hišchje dale koto wofoto bëchu podješiste miny, to šu i półwrom napjeljnene pinžy, kiž šo rošhėłichu, hđžž njepšchecžel na nje stupi. Našše kanony bëchu tu jenož žyłe malo šchody načžiniše. Kasarmy, murje, hrjebje, mósti a wrota bëchu malo wobšchodžene. Ša naš by žyłe njemóžno bylo, tutón fort dobyčž.

Blisko ležaje wšy pał bëchu žalohnje rošhėlane; twarjenja bëchu kaž džėrlawžy, wofna a durje bëchu do čžista rošbite. Tola špalenych twarjenjow bëšče malo, pschetož palicž šo derje njemóžachu, dokelž bëšče we nich jara malo drjewa. Še wišchewo bëšče widžecž, šo franzowijžy wojazy njebėchu wišchubžom křutu porjadnojež džėřeli, kaž bëšče to pola naš wašhnye. Ššym pođžišchto pjecž tajlich šortow wopytał.

Najbóle pał šo džiwachmy nad tym, šchtož tam namafachmy. Štejachu tam wulke šyly kanonow wišchėch družinow i wjetšcha

w dobrym porjedže, a wulke a mjeišche kule. Bychmy hišchje jara dołho čžakacž dyrbjeli, prjedy hačž bychu te wišchite rošhėlane byle. Runje telko bëšče tu tež jėdže a picža. Wošebje bëšče tu jara wjele šwinjazeho mjaša, tež druhe družiny mjaša tu bëchu. Franzowojšo mėjachu tež wišchelate šładžene plody, kaž šłowki, wišhnye, žad a teho runja. Še bëchu bóle k šładžezanju hačž k našhycžanju. Wot tuteho pał šny potom malo dostali. Ženož šchtož je prėni džėn pravje nahrabny byl, tón je pođžišchto tež něšchto dobre wužił. Šewal šu potom wjichžy wišchitko pschėtrjebali. Dostachmy kóždej dwał dnjej dobre šwinjaze mjašo a na druhim dnju nėłajše druhe mjašo abo jėdž i mjaša pschihotowanu, ščajnje w bohatej měrje. Ššo mužojo hromadžje dostawachmy pólny kółik dobrehow wina. Šajše bëšče to nėtko krašne žiwjenje pornjo prjedawichemu. Štajna kermuša. Móžu rjež, šo njebųm čžah žiwjenja telko boljše jėdže mlč, kaž tute hnydom njebžel na šortu Wošy. Š wjetšcha bëchmy wišchitny něšchto tołšchi. Tež ja dyrbjach šwoj pał wofoto žiwota wo někotre džėrki podlėšicž.

(Potracžowanje.)

Wišhelate i bliška a i dalosa.

— W Ketlicach mėšešče šo šaidžena njedželu pošwječenje noweje škole. Nowa škula šteji wošchėdž wšy. W lėčžu lomi je šo i twarom šapocžalo a ležšče w rukomaj knješa twaršeho mišchta Jana i Lubija. Dwar je šo rjenje wuwječł a dawna rjany napohlad. Pišči šwjedžėškim pošwječanju bėchtaj mjes druhimi čžebnyimi hoččemi pschitomnoj knjes hamški hejtmann i Karlowiž a knjes wokrješny šchulski inspektor Wach i Lubija. Šo kółkim rošžohnowanju je štareje škole šo popođnju w 3 hodžinach šwjedžėški čžah i budžbu k nowej škuli hibasche. Pošwječenje mėšešče po poručnošči wokrješneje šchulsteje inspełžije knjes šarat lie. Kencž, lokalny šchulski inspektor a pschėdšyba šchulšeho prjėdžšterstwa. Šeho pošwječėška rėčž šaloži šo na Šjew. Jana 21, 3 a wuloži: Šeta Woža pola naš: to budž tuteho šchulšeho doma pošwječenje. 1. Kajlich duchow budže hojpodowacž? Wų pošwječimny i tym žohnowazym pschecžom: Dostatt šwjatohow Duchu budž i nim! 2. Kajše šlužby budže dokonječž? Wų pošwječimny jón i tym druhim žohnowazym pschecžom: Luboječž Woža bndł w nim a daj jemu bywacž plodžėštu škulu praweje Wožeje a čžłowškeje lubošče w šlužbje Wožeho kralešwa, teho wóžneho kraja a šchulsteje wošady! 3. Kajtu mudrošč budže wucžicž? Tola žanu druhu hačž tu, kotrejež šapocžal je bojoječž Woža, a kotrejež najwjetšcha wošwoječž je w šchyrštaju potajena. Šeho dla našče šecže žohnowaze pschecže a šłowo pošwječėnja: Šnada našchewo knješa Šejom Šchrysta budž i tej škulu kóždy čžah a še wišchitimi tymi, kotrij žow won a nutš šłodža, wot nėtku! — Šduž bëšče šo nowy dom pschepodał a jako tajki wot šchulsteje wošady pschėwał, šo pošwječėška modlitwa pod šwonjėnjom šwonow wušpėwa. Ša to mėšešče šo šapokajenje 4 nowych wucžerjow, kotrij maja pschi noweje škuli škutlowacž: šk. žyrtwšfejju wucžerjow Šhenka a Šchudaka, knjesow Špazira a Šrotera, poškėdnišchjeju jako wškarow do jich jašojnišwa psches knješa lokalneho šchulšeho inspektora. Škónž šwjatocžšče šwjedžėška šhromadžšina wušpėwa: „Njech Wožu džaluje!“ Wóh čžył ppožicž, šo bychu šo rjane šłowa pošwječėškeje rėčže nad nowym Ketlicžanškim šchulškim domom dopjelnuše k žohnowanju žyčje šchulsteje wošady. Wón je to nėtko šcherty nahladny nowy šchulski dom wobšchėrneje Ketlicžanškeje wošady.

— W Šormim Wujedže mėšešče šo tu šamų njedželu pošwječenje šonowjenehow Wožehow doma a i došom 100 lėtny jubelški šwjedžėn žyrtwoje. Pišchėd 100 lėtami je žyrtew w nėčžišchew wulkošči nastala, hđžž bëšče prjedy mala kapalka. Tał derje na nėmštim kaž tež na šerbškim kėmšchėnju mėšešče šo šwjedžėška rėčž. Šwjedžėške přėdowanje džėřėšche na wobėmaj kėmšchėnjomaj knjeji šarat Šjalka. Njech Wože šłowa kaž w přėnim lėtštolėtku tał tež dale psches lėtštolėtki ščinczi w ponowjenym Wožim domje k natwarjenju lubeje Wujedžanškeje wošady.

— Tež Šronlandžy maja nėtko šwoju do macžėrneje rėčže pschėloženu bibliju. Šejny wudawl je šašlužba danšchewo biblišchewo towarštwu, kiž je i tym štutł wot półwra šta lėt k šłonczenju pschėnjėšlo. Norwegški duchowny Šanš Čgede, kotryž 1721 jako přėni mišionar do Šronlandškeje džėřel, je w šwojich rėčžnych pschėpytanjach šaložł dał, jehow šny Pawol pał přėnje pschėložiti džėłow biblije dokonje Danžy a Šerchutžy mišionarojo šu w bëhu

pošlednjeho lěttotetka jedyn pschinoschł po druhim pschidali, jo mōža czi 10,000 Eskimo-fschesejienjo, kiž wot jandženeho lěta wšchitzy k danšej krajnej zurtwi pschidłuschaja, nětko zyk hwojate pišmo w swojej maczernej rěczy cziťacž.

— Wlordaŕ amerikanšeho prezidenty Mac Kinleja, Czolgosz, bu k smjerczi psches elektrizitatu sakubženy a budže kōnz oktobra wotprawjeny.

Šlōnczka khowanje.

Šlōš: Wš, Božo, šwominany.

Eso mjeczor šlōnczko khowa
Ea haje jelene;
Wšyščez šezle k nam do doła,
Hdyž pruhi pošlednje
Nam hwoje božnje dadža;
Wšchat njeubže k mērewi,
Ně, wone jažo šhadža
Tam w druhej krajini.

Na wullich horach kroczi
Eso krašina mōdrina.
Wot jědlow s wětrom kroczi
Wōn šrowoh' dymanja,
Do nižinow pal lěha
Eso šchlewjer kurjawy,
Wtacž šlōnczka wotkhad spěwa
Nam w hažu šwjedžehšy.

Tak šo tōn dobry dželi
S tych hwojich šrjedžiny,
Kiž bu šo lubo mēli,
Da božnje šwjedžehšy.
Na jenc wonowjenje
Wš šlōnczi drōhatki,
W wēžne kōnzgo rjenje
Zom' šhadža w wutrobi.

Zom' horka pschekrahnjeja
Eso hory Ziona,
Kiž tu h'šchje w dole steja.
Tu krašnoješ njewidža.
Dže k kōnzaj tudybucze.
Wōn hwojich zohnuje.
Tych dobrych wotkhalicze
Ze šlōnczka khowanje.

Gusta Šataš.

Šsy hweđomliwy?

Šsudnik W., famožity prawisnik, kiž blisko Cincinnati w Amerizy bydlešche, pōšla jedyn džej do bliskeje wšy po cžěhlu. Wōry młoby muž s gratom pschidže. Šsudnik džejše: „Zadam šebi, so by šo tōnle plōt wuporjedžal, jo štōt pschelēš njemōže. Plōt wot kžje widžecž njeje, duž njerjebacze šo i dželom prōzowacž; pōštra dollara (6 hr. 30 np.) jenož ja to šaplaczu.“ — Na to šudnik k wobjedej džejše. Zato šažo pschidže, widžejše młodeho muža kōzbu deštu derje wothēblowacž. W myšl, šo chze cžěhla drohe džělo šezimēž, poruczi jemu, dešti, kajkež bēchu, pschibiwacž, a jažo woteridže. Hdyž šo wroczji, dešti wšchitke wothēblowane a k pschibiwanju hotowe namata.

„Pracijt Wam tola, jo dyrbi šo plōt wot džiwjeho wina wobroscž“, wōn hnewny šawoła, „je mi cžiče wšcho jenc, kajki je na pohladanje.“

„Ale mi je něšto wo to“, praji cžěhla a džělajše dale. Hdyž bēšche džělo dokonjane, šo šudnik woprašča: „Ššto šym Wam winojty?“

„Pōštra dollara“, praji cžěhla.

„Čžeho dla šeje šebi telko prōzy cžinił, hdyž to pjenjes dla njebēšche?“

„Džěla dla, mōj knježe! Ničtō to hubjene džělo ptyntyl njeby. Ale ja bych to wjedžal a moje šwēdomje by mje cžičečalo.“

Na to wōn pjenjesh dostawšchi woteridže.

Džekacž lēt pošdžijcho mējesehe šudnik kontrakt ša wichelafe štatne twary wobstaracž. Wjele twaršlich mišchtraw pschidže šo šamolwicž. Šeho woczi pak wotpocžowajšchtej wōšebje na jentym mjēsowoczu. Wōn pošdžijcho powjedajše: To bēšche džě muž, kiž je plōt džělak. Wjedžach, šo w hwojej hweđomliwoseji jenož dobre a hōdne džělo cžini. Šeho dla jemu kontrakt dach, a wōn bu psches to famožity muž.

Šsy tež ty hweđomliwy w twojim powołanju, kaž tamny cžěhla? Wopomni, hweđomliwoseč dobre plōdy a mīdu dobrehu hweđominja nješe.

Wōcze šem wšchitzy, kiž wy šprōzni a wobczeženi šeje.

Pobožna wudowa w Žendželškej mējesehe jenicžkeho šyna. Wona jcho w pučach Božich rošwucžowajše a bjes pschekracža ša ibože jcho duške prošesche. Wōn pak bu džej a hōrčhi. Šlōnczje cželny a da šo do wojakow šapikacž. Šeho regiment pschidže bōry do naranšcheje Indijeje. Něšto cžaha pošdžijcho muž s teje kameje wšy do Indijeje pučowajše. Wudowa wa šwojeho mužowu bibliju s khamora a ju jemu da, šo by ju šhubjenemu hynej pschijnešt. Tōn jcho w Indijeje namata, ale w najhubjēšchim towarštwje a wōn bēšche šam wšchōn šlajeny. Zato šo jemu wōšewi, šo je muž s jcho wšy dar ša njeho šobu-pschijnešt wot jcho maczerje, džěšche wōn k njemu šo nadžějo, šo pjenjesh abo tajke něšto dostanje. Muž bibliju se šaka wuczeže a jcho w mjenje jcho maczerje prošesche, šo by ju jako šawotajenštwō nanowe cžejškil a s najmjēnšcha jenu šchucžku kōzbu džej w njej cžital. „Derje!“ praji wōn, „to je šnadna proštwā, to chzu rad šlubicž a nětko s dobom šapocžecž.“ Wōn bibliju wocžini; wōn pschidže na 11. staw Mateja a 28. šchucžku: „Wōcze šem wšchitzy, kiž wy šprōzni a wobczeženi šeje, ja chzu waš wšchewicž.“ „Ššto?“ wōn se špodžiwanjom šawoła. „To džě je runje jenicžka šchucžka, šotraž je hdy w mojim žiwjenju na mnje šacžičež cžinił. Wšchod někotrymi njedželami wo njej přēdowacž šwlichach a ju wot teho cžaha wjazy šabyč njemōžu.“ Šeho šadžerjenje šo pošpšchowajše, wōn tak hušto wjazy do arresta njepšchidže, ale wot woprawdžiteho wobrocžjenja šo ničō njepokasa. Wōry po tym pschidže do bitwy — a wōn padže. Marweho jcho na bitwiščezju namafachu, bibliju wocžinjenu w ruzy; wōn bēšche 11. staw Matija wocžinił a 28. šchucžka bēšche s krowu wōšnamjenjena. Duž mōžemy šo nadžecž, šo je jcho tale šchucžka k balsamej s Šilead, k šekarjej dušchow pokasata.

Něšto k rošpominanju.

Kiž wocženjena w šchuli a domje je Haronowy kij. Cžičnjesh-li jōn prjecž, bywa had. Štajišch-li jōn do šwjatnižy psched Bože woblicžo, wōn kčěje a plōdy nješe.

„Zato bēch ja hōležez.“ powjeda Paulsen, „šo mje murjer prašesche, hacž chzu ja hwešdy widžecž. Wēšche jakny džej a ja šo jcho prašchenu šmējach. Duž mje šobu wša do hluboteje študinje a hlaj wot tam widžach ja jakne hwešdy na nješju.“ Wšy tež hušto njemōžemy hwešdy Božeho šlowa widžecž, hdyž šlōnczko wyšoko na nješju steji, hdyž naš dny šboža wobdawaja. Potom tōn šinjes naš wōšnje do hlubiny horja, a hlaj my widžimy krašne hwešdy a šo na jich napohladže šwješelimy. Šak někotry je hatte nawuknył nješjo wobdžiwacž, hdyž Wōh jcho do horja podnuiri.

Ššlepy muž, kiž bu psches přēdowanje wo Jan. 9 k wērje šbudženy, praji k hwojemu šararjej: „Ša wšchat šym šlepy, ale Wōh je moje šnutsšowne wōczko wotewrił.“

Štary wōjwoda s Welfort by prajił: „Ša wobhladuju dobro-prōšchjenje šluzownikow Božich jako najwēščizšchu woboru mojeho doma.“

Dalšche dobrowōlne dary ša wbohe armeniške šyroty:

M. N. s Budyšchinskije wōšady . . . . . 1 hr.

W mjenje wobohich šyrotow praji wutrobny džal

Šōlcž, redaktor